Dosarul nr.4r-1398/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22067139-02-4r-12042023 Judecătorul: Petru Păun

D E C I Z I E

19 noiembrie 2026 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul: Băbălău Denis
Judecătorii: Schibin Vladislav și Buzu Elisaveta

judecind în ordine de recurs, recursul persoanei în privința căruia a fost pornită cauza contravențională Plămădeală Tamara, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-3128/2022 din 08 iulie 2022, în cauza contravențională, la contestația depusă de Plămădeală Tamara, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.DCT03 020694 și deciziei de sancționare din 15.04.2022, în privința lui Plămădeală Tamara**,** încheiat în baza art.235 alin.(1) din Codul contravențional.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. La 15.04.2022, agentul constatator din cadrul Secției Monitorizare și Documentare Trafic Rutier a Inspectoratului Național de Securitate Publică, Clima Dorin, a emis în privința lui Plămădeală Tamara o decizie de sancționare în baza art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, fiind stabilit o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 9 (nouă) unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei și 3 puncte de penalizare, pentru faptul că la data de 05.04.2022, ora 17:52, Plămădeală Tamara fiind proprietarul automobilului de model „Renault Kadjar”, cu n/î *****, deplasând-se pe traseul R6 Chișinău-Orhei-Bălți, nu a cuplat centura de siguranță, astfel, încălcând prevederile pct. 11 lit. b) RCR.

2. La 03.05.2022, Plămădeală Tamara, a depus contestație împotriva deciziei de sancționare seria/nr. 6565 9491 1964 1158 din 15.04.2022, emisă de către Secția Monitorizare și Documentare Trafic Rutier a Inspectoratului Național de Securitate Publică, în cauza contravențională prevăzută de art. 235 alin. (1) din Codul contravențional.

3. În motivarea contestației Plămădeală Tamara, a invocat că la data de 15.04.2022 agentul constatator din cadrul Secției Monitorizare și Documentare Trafic Rutier a Inspectoratului Național de Securitate Publică, Clima Dorin, a întocmit procesul-verbal

cu privire la contravenție seria/nr. 6565 9491 1964 1158 ca urmare fiind emisă și decizia de sancționare prin care Plămădeală Tamara în baza art. 235 alin. (1) din Codul Contravențional i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 9 (nouă) unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei și 7 puncte de penalizare, pentru faptul că aceasta fiind proprietarul automobilului de model „Renault Kadjar", cu n/î *****, deplasând-se pe traseul R6 Chișinău-Orhei-Bălți ,nu a cuplat centura de siguranță, astfel, încălcând prevederile pct. 11 lit. b) RCR. Mai invocându-se că Plămădeală Tamara a fost sancționată ilegal deoarece procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 339 Cod Contravențional, și anume că cauza contravențională se soluționează de agentul constatator în a cărui rază teritorială a fost săvârșită contravenția. Potrivit contestației, Plămădeală Tamara a invocat că agentul constatator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sunt atribuite competenței unor alte organe. Mai invocând-se că în astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor.

4. Totodată Plămădeală Tamara a mai invocat că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și cu încălcarea prevederilor art. 443 din Codul Contravențional, conform căruia în procesul verbal cu privire la contravenție este indicat tipul actului identificat ca dl permis de conducere de tip nou, deși permisul de conducere este de tip vechi, fiind eliberat la data de 08.11.2006. La fel în proces verbal nefiind indicat locul de muncă și funcția contravenientului. Astfel, solicitându-se anularea deciziei de sancționare cu încetarea procesului contravențional

5. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-3128/2022 din 08 iulie 2022,* s-a respins contestația depusă de Plămădeală Tamara, împotriva deciziei de sancționare seria/nr. 6565 9491 1964 1158 din 15.04.2022, emisă de către Secția Monitorizare și Documentare Trafic Rutier a Inspectoratului Național de Securitate Publică, în cauza contravențională prevăzută de art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, ca neîntemeiată.

6. *Considerând neîntemeiată hotărârea în cauză, persoana în privința căruia a fost pornită cauza contravențională Plămădeală Tamara a înaintat recurs*, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-3128/2022 din 08 iulie 2022 și remiterea cauzei spre rejudecare, invocând încălcarea normelor de procedură și a dreptului la un proces echitabil.

7. În motivarea recursului, acesta susține că instanța de fond a examinat cauza contravențională în lipsa sa, fără a fi citat legal, fapt ce ar fi încălcat prevederile art. 455 din Codul contravențional și dreptul la apărare. Menționează că nu a avut cunoștință despre examinarea cauzei și nici despre hotărârea pronunțată, luând cunoștință de materialele cauzei și de soluția instanței abia la 30.03.2023. Totodată, recurentul contestă concluzia instanței de fond privind caracterul tardiv al contestației, susținând că aceasta a fost depusă în termen și că instanța nu a indicat probele în baza cărora a stabilit depășirea termenului legal de 15 zile. În acest context, solicită repunerea în termenul de declarare a recursului, întrucât nu a fost informat în mod legal despre hotărârea adoptată.

8. Un alt argument invocat vizează încălcarea competenței teritoriale la întocmirea și examinarea cauzei contravenționale. Astfel, arată că fapta imputată ar fi fost săvârșită

în satul Pelivan, raionul Orhei, motiv pentru care cauza urma să fie soluționată de organul competent teritorial, respectiv de Judecătoria Orhei, (sediul Central), iar nu de Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani). În opinia sa, instanța de fond nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra acestui argument.

9. De asemenea, recurentul invocă nemotivarea hotărârii contestate, susținând că instanța nu a oferit o apreciere argumentelor și circumstanțelor invocate, nu a indicat motivele de fapt și de drept care au stat la baza soluției adoptate și nu a explicat rațiunile pentru care contestația a fost respinsă. În acest sens, face trimitere la art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și la jurisprudența Curții Europene, inclusiv cauza *Fomin c. Republicii Moldova*, subliniind obligația instanțelor de a răspunde argumentelor esențiale ale părților și de a evita formalismul excesiv în aplicarea normelor procedurale. În susținerea imposibilității de a lua cunoștință de actele procedurale expediate prin poștă, recurentul menționează că activează în calitate de avocat, având program de muncă între orele 08:00–17:00, ceea ce i-ar fi îngreunat ridicarea corespondenței recomandate. Consideră că instanța putea să îl informeze și prin intermediul numărului de telefon indicat în contestație, inclusiv prin telefonogramă, pentru a-i asigura posibilitatea de a participa la ședința de judecată și de a-și exercita dreptul la apărare.

10. În concluzie, recurentul apreciază că examinarea cauzei în lipsa sa, constatarea neargumentată a tardivității contestației, pretinsa încălcare a competenței teritoriale și lipsa unei motivări corespunzătoare constituie încălcări ale normelor procesuale și ale garanțiilor prevăzute de art. 6 din Convenție, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii contestate și remiterea cauzei spre rejudecare.

11. Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

12. Colegiul, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

13. *Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul contravenientei urmează a fi respins, hotărîrea instanţei de fond, urmând a fi menţinută, din următoarele considerente:*

14. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

15. Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din*

04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

16. Conform art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.* În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

17. Potrivit art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate*. Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.*

18. În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

19. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al

contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

20. Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

21. În fapt, potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, la 15.04.2022, agentul constatator din cadrul Secției Monitorizare și Documentare Trafic Rutier a Inspectoratului Național de Securitate Publică, Clima Dorin, a emis în privința lui Plămădeală Tamara o decizie de sancționare în baza art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, fiind stabilit o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 9 (nouă) unități convenționale, ceea ce constituie 450 lei și 3 puncte de penalizare, pentru faptul că la data de 05.04.2022, ora 17:52, Plămădeală Tamara fiind proprietarul automobilului de model „Renault Kadjar", cu n/î *****, deplasând-se pe traseul R6 Chișinău-Orhei-Bălți ,nu a cuplat centura de siguranță, astfel, încălcând prevederile pct. 11 lit. b) RCR.

22. Contravenienta Plămădeală Tamara, a depus la data de 03.05.2022, o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.DCT03 020694 și deciziei de sancționare din 15.04.2022, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-3128/2022 din 08 iulie 2022*,* s-a respins contestația depusă de Plămădeală Tamara, ca neîntemeiată.

23. Potrivit art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.* Conform art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

24. Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

25. *Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție și a decizie*, instanța de recurs, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05752627 din 15.03.2023, constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Actul cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 și 445 Cod contravențional, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

26. Potrivit legii, procesul-verbal trebuie redactat „*ad validitatem”,* respectând rigorile de fond și formă pentru a produce efectele juridice corespunzătoare. În speță, agentul constatator a înscris: data și ora întocmirii, locul, calitatea, numele și prenumele său, autoritatea pe care o reprezintă, numele, prenumele, domiciliul și datele de identificare ale contravenientului, fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii, circumstanțele relevante, evaluarea pagubelor, încadrarea juridică și indiciile elementelor constitutive, precum și mențiunile privind drepturile și obligațiile contravenientului și modalitatea de plată a amenzii. De asemenea, procesul-verbal a fost semnat de agentul constatator și de contravenient, în prezența acestuia.

27. Instanța de recurs reține că procesul-verbal întocmit de un organ al statului beneficiază de prezumția de autenticitate, veridicitate și legalitate, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (*Salabiaku vs. Franța, 1988; Telfner vs. Austria, 2001*). Prezumțiile astfel instituite sunt compatibile cu Convenția Europeană, în măsura în care nu depășesc limitele rezonabile și nu afectează dreptul la apărare.

28. Prin urmare, procesul-verbal contestat a fost întocmit în conformitate cu art.443 alin.(1) lit.a)-h) Cod contravențional, cuprinde descrierea faptei contravenționale în mod suficient de precis pentru a permite contravenientului să își exercite drepturile, nu prezintă lipsuri care să genereze nulitatea absolută conform art.445 Cod contravențional, a fost semnat de contravenient, fiind aduse la cunoștință drepturile și obligațiile sale prevăzute de Codul contravențional.

29. Astfel, procesul-verbal reflectă cu acuratețe circumstanțele cauzei, locul și momentul comiterii faptei, încadrarea juridică și elementele constitutive ale contravenției. În aceste condiții, nu există temeiuri pentru declararea nulității actului și valoarea sa probatorie rămâne deplină, fiind garantată de lege și susținută de prezumțiile de legalitate și veridicitate.

30. *Referitor la argumentul recurentei privind încălcarea competenței teritoriale, pe motiv că fapta contravențională ar fi fost săvârșită în satul Pelivan, raionul Orhei, iar cauza urma să fie examinată de Judecătoria Orhei, (sediul Central),* Colegiul penal îl apreciază ca neîntemeiat, întrucât acesta se întemeiază pe o confundare a competenței agentului constatator cu cea a instanței judecătorești învestite cu examinarea contestației.

31. În acest sens, Colegiul reține că normele care reglementează competența agentului constatator de a constata și examina fapta contravențională sunt distincte de cele care stabilesc competența instanței judecătorești de a examina contestația formulată împotriva deciziei agentului constatator. Prin urmare, faptul că pretinsa contravenție ar fi fost săvârșită pe teritoriul satului Pelivan, raionul Orhei, nu determină, prin el însuși, concluzia că Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani), era lipsită de competența de a examina contestația. Or, competența instanței sesizate cu examinarea contestației urmează a fi determinată în conformitate cu dispozițiile Codului contravențional care reglementează jurisdicția teritorială în materie contravențională, *prin raportare la autoritatea din care face parte agentul constatator* și la regulile legale de repartizare a cauzelor, iar *nu exclusiv prin raportare la locul unde se pretinde că a fost săvârșită fapta*.

32. În consecință, Colegiul constată că argumentul recurentei privind competența teritorială nu poate fi primit doar în baza împrejurării că locul săvârșirii faptei s-ar afla în

raza teritorială a raionului Orhei, fiind necesară identificarea unei încălcări concrete a normelor de competență aplicabile instanței care a examinat contestația.

33. *Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 020694 și al deciziei de sancționare din 15.04.2022,* Colegiul penal reține că, potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, *probele reprezintă elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de lege, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției acestuia, precum și la stabilirea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei*. Conform alin. (3) al aceluiași articol, *aprecierea probelor se efectuează de către persoana competentă să soluționeze cauza contravențională potrivit convingerii sale, formate în urma cercetării tuturor probelor administrate, în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și cu respectarea legii*. Totodată, în conformitate cu alin. (5), *sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prevederile Codului contravențional*.

34. În acest context, Colegiul subliniază că aprecierea probelor în materie contravențională nu presupune atribuirea unei valori probante prestabilite vreunui mijloc de probă, ci examinarea acestora în mod coroborat, prin raportare la obiectul acuzației și la ansamblul circumstanțelor relevante ale cauzei. Prin urmare, concluzia asupra vinovăției persoanei nu poate fi întemeiată exclusiv pe existența procesului-verbal cu privire la contravenție, ci trebuie să rezulte dintr-o analiză efectivă a materialelor probatorii, care să permită stabilirea, dincolo de orice îndoială rezonabilă, a faptului imputat și a implicării persoanei sancționate.

35. Această exigență decurge și din garanțiile prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, aplicabile procedurilor contravenționale care, prin natura faptei și caracterul sancțiunii, intră în sfera acuzației în materie penală, în sens autonom convențional. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, inclusiv în cauzele *Lauko c. Slovaciei* și *Nicoleta Gheorghe c. României*, că garanțiile procesului echitabil și prezumția de nevinovăție sunt incidente și în procedurile contravenționale.

36. Raportând aceste principii la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că, prin decizia din 15.04.2022, agentul constatator din cadrul Secției Monitorizare și Documentare Trafic Rutier a Inspectoratului Național de Securitate Publică, Clima Dorin, a dispus sancționarea lui Plămădeală Tamara în temeiul art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, aplicându-i o amendă în mărime de 9 unități convenționale, echivalentul a 450 lei, precum și 3 puncte de penalizare.

37. În sarcina acesteia s-a reținut că, la 05.04.2022, în jurul orei 17:52, conducând automobilul de model „Renault Kadjar”, cu numărul de înmatriculare *****, pe traseul R6 Chișinău–Orhei–Bălți, nu ar fi cuplat centura de siguranță, încălcând astfel prevederile pct. 11 lit. b) din Regulamentul circulației rutiere.

38. Potrivit pct. 11 lit. b) din Regulamentul circulației rutiere, *conducătorul de vehicul este obligat, în timpul deplasării, să poarte centura de siguranță și să se asigure că și pasagerii au cuplat centurile, în cazul în care autovehiculul este echipat cu acestea*. Totodată, art. 235 alin. (1) din Codul contravențional sancționează *încălcarea regulilor*

de folosire a centurii de siguranță, fiind prevăzută aplicarea unei amenzi de la 9 la 12 unități convenționale, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare. Prin urmare, pentru reținerea răspunderii contravenționale în prezenta cauză, era necesară stabilirea faptului că recurenta avea calitatea de conducător al vehiculului la momentul deplasării și că, în aceste împrejurări, nu purta centura de siguranță.

39. Din materialele cauzei rezultă că, în susținerea constatării faptei, agentul constatator a avut în vedere procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit la 05.04.2022, precum și planșele fotografice realizate la aceeași dată, în care este surprins automobilul de model „Renault Kadjar”, cu numărul de înmatriculare *****, în timpul deplasării pe traseul menționat. Colegiul reține că planșele fotografice constituie un mijloc de probă distinct de procesul-verbal, a cărui valoare probantă urmează a fi apreciată în funcție de conținutul imaginilor, de posibilitatea identificării vehiculului și a persoanei aflate la volan, precum și de relevanța acestora pentru împrejurarea concretă imputată.

40. Astfel, imaginile anexate la materialele cauzei permit identificarea automobilului și a persoanei aflate la volan, precum și observarea faptului că aceasta nu poartă centura de siguranță, ele constituie un suport probator obiectiv pentru constatările agentului constatator. Or, aceste mijloace de probă nu se limitează la reproducerea acuzației consemnate în procesul-verbal, ci oferă posibilitatea verificării vizuale a circumstanțelor în care a fost constatată pretinsa încălcare.

41. În același timp, Colegiul reține că, deși datele privind proprietarul automobilului nu pot constitui, prin ele însele, dovada că acesta se afla la volan la momentul constatării faptei, în speță, identificarea recurentei în calitate de conducător al vehiculului nu s-a întemeiat exclusiv pe informația referitoare la dreptul de proprietate asupra acestuia. Or, din examinarea planșelor fotografice anexate la materialele cauzei se constată că acestea surprind automobilul de model „Renault Kadjar”, cu numărul de înmatriculare *****, în timpul deplasării, iar imaginea persoanei aflate la volan permite identificarea acesteia ca fiind recurenta Plămădeală Tamara. Astfel, identificarea conducătorului auto rezultă din elementele vizuale fixate în mijlocul de probă respectiv, iar nu dintr-o simplă prezumție derivată din calitatea de proprietar al mijlocului de transport.

42. În plus, Colegiul acordă relevanță și împrejurării că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența recurentei, care, la momentul consemnării circumstanțelor faptei, nu a formulat obiecții referitoare la faptul că nu s-ar fi aflat la volanul automobilului indicat în actul de constatare. Din materialele cauzei nu rezultă că aceasta ar fi negat calitatea de conducător al vehiculului la momentul respectiv, dezacordul său fiind îndreptat, în esență, asupra probelor și a concluziilor agentului constatator privind săvârșirea faptei contravenționale.

43. Această împrejurare nu este apreciată în mod izolat și nici nu poate fi asimilată unei recunoașteri a vinovăției, însă, coroborată cu datele consemnate în procesul-verbal și cu informațiile ce rezultă din planșele fotografice, constituie un element suplimentar în aprecierea situației de fapt și în stabilirea identității conducătorului auto.

44. Prin urmare, Colegiul apreciază că planșele fotografice, examinate în coroborare cu datele de identificare ale automobilului, circumstanțele consemnate în procesul-verbal și conduita recurentei la momentul întocmirii acestuia, oferă un suport probator suficient pentru stabilirea identității persoanei care conducea vehiculul la momentul constatării faptei. În aceste condiții, concluzia privind implicarea recurentei în calitate de conducător auto nu are un caracter ipotetic sau prezumtiv, ci se întemeiază pe elemente de fapt concrete, apreciate în ansamblul lor.

45. Totodată, Colegiul reține că, în raport cu conținutul planșelor fotografice și cu celelalte circumstanțe ale cauzei, nu se conturează o îndoială rezonabilă cu privire la identitatea persoanei aflate la volan. Prin urmare, critica recurentei referitoare la imposibilitatea stabilirii persoanei care conducea automobilul nu poate fi primită, identificarea acesteia fiind susținută de mijloacele de probă administrate și examinate în cauză. În acest sens, Colegiul constată că instanța de fond a examinat materialele probatorii administrate și a reținut că imaginile fotografice surprind automobilul indicat în procesul-verbal, iar persoana aflată la volan nu purta centura de siguranță. Aceste constatări, coroborate cu datele consemnate în procesul-verbal cu privire la locul, data și ora constatării, au constituit baza concluziei instanței privind existența faptei imputate.

46. Totodată, Colegiul subliniază că procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate fi considerat, în mod automat, o dovadă suficientă a vinovăției persoanei sancționate. Acesta reprezintă un mijloc de probă care trebuie verificat prin raportare la celelalte materiale ale cauzei, iar constatările agentului constatator pot fi reținute numai în măsura în care sunt susținute de probe pertinente, concludente și legal administrate. În speță, concluzia instanței de fond nu se întemeiază exclusiv pe afirmațiile agentului constatator, ci și pe planșele fotografice anexate, care au fost examinate în raport cu circumstanțele descrise în procesul-verbal.

47. Colegiul nu poate reține o eventuală critică referitoare la lipsa probelor, în măsura în care aceasta pornește de la premisa că procesul-verbal cu privire la contravenție ar fi fost întocmit fără suport probator. Or, existența planșelor fotografice la materialele cauzei infirmă o asemenea susținere, acestea constituind un mijloc de probă care permite verificarea circumstanțelor reținute de agentul constatator. De altfel, nu este suficientă simpla negare a faptei pentru a înlătura valoarea probantă a unor mijloace de probă administrate legal, după cum nici lipsa unor probe prezentate de persoana sancționată nu poate suplini obligația autorității de a demonstra acuzația. Ceea ce interesează este dacă probele administrate de autoritatea competentă, examinate în ansamblu, sunt apte să susțină concluzia privind existența faptei și implicarea persoanei sancționate.

48. Sub acest aspect, Colegiul constată că instanța de fond a identificat mijloacele de probă pe care și-a întemeiat soluția și a indicat circumstanțele pe care le-a considerat dovedite. Deși motivarea acesteia putea fi expusă într-o manieră mai detaliată, simpla împrejurare că recurenta nu este de acord cu aprecierea probelor nu demonstrează, prin ea însăși, caracterul arbitrar al concluziilor instanței. Or, dezacordul părții cu rezultatul aprecierii probelor nu echivalează cu inexistența acestora și nici nu impune, în mod automat, anularea procesului-verbal sau a deciziei de sancționare. Pentru a justifica o

asemenea soluție, era necesar să se evidențieze fie caracterul neconcludent al probelor reținute, fie existența unor contradicții esențiale între acestea, fie faptul că instanța a omis să examineze împrejurări apte să pună în discuție concluzia privind vinovăția.

49. În ceea ce privește sancțiunea aplicată, Colegiul reține că art. 235 alin. (1) din Codul contravențional prevedea, la data comiterii faptei, aplicarea unei amenzi de la 9 la 12 unități convenționale și a 3 puncte de penalizare. În aceste condiții, amenda în mărime de 9 unități convenționale, aplicată recurentei, corespunde limitei minime prevăzute de norma contravențională, iar aplicarea celor 3 puncte de penalizare corespunde sancțiunii stabilite de legiuitor. Prin urmare, sub aspectul cuantumului amenzii și al numărului punctelor de penalizare, Colegiul nu identifică o abatere de la limitele și condițiile sancțiunii prevăzute de norma materială incidentă.

50. În consecință, Colegiul apreciază că instanța de fond a examinat probele administrate prin raportare la obiectul acuzației contravenționale, iar concluzia acesteia privind existența faptei și întrunirea elementelor contravenției prevăzute de art. 235 alin. (1) din Codul contravențional este susținută de materialele probatorii, în special de planșele fotografice care permit identificarea recurentei în calitate de conducător al automobilului și relevă lipsa centurii de siguranță.

51. Astfel, criticile recurentei referitoare la pretinsa lipsă a suportului probator nu sunt de natură să răstoarne concluziile instanței de fond, în condițiile în care acestea nu evidențiază deficiențe concrete ale probelor administrate și nici contradicții de natură să genereze o îndoială rezonabilă asupra circumstanțelor reținute. Prin urmare, în lipsa unor elemente probatorii apte să infirme constatările susținute de materialele cauzei, Colegiul constată că nu se impune înlăturarea concluziei instanței de fond cu privire la temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 15.04.2022.

52. *În ceea ce privește critica referitoare la examinarea cauzei în lipsa recurentei și pretinsa încălcare a prevederilor art. 455 din Codul contravențional*, Colegiul reține că legalitatea desfășurării ședinței de judecată în lipsa persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional este condiționată de respectarea procedurii de citare și de asigurarea posibilității efective a acesteia de a participa la examinarea cauzei.

53. Sub acest aspect, Colegiul subliniază că dreptul la apărare și dreptul de participare la proces, garantate de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, impun instanței obligația de a întreprinde măsurile rezonabile și necesare pentru informarea efectivă a persoanei despre data, ora și locul examinării cauzei. Totodată, aceste garanții nu presupun obligativitatea utilizării cumulative a tuturor mijloacelor posibile de comunicare, atât timp cât procedura de citare prevăzută de lege a fost respectată, iar persoanei i-a fost oferită o posibilitate reală de a-și exercita drepturile procesuale.

54. Referitor la susținerea recurentei potrivit căreia aceasta activează în calitate de avocat, având program de muncă între orele 08:00–17:00, împrejurare care ar fi împiedicat-o să recepționeze corespondența recomandată, Colegiul consideră că simpla invocare a programului profesional nu demonstrează existența unei imposibilități obiective de a lua cunoștință de actele procedurale expediate și nici nu confirmă, prin ea însăși, caracterul necorespunzător al procedurii de citare. Or, desfășurarea activității

profesionale în intervalul orelor de program nu exonerează participantul la proces de obligația de a manifesta diligența necesară pentru a putea recepționa corespondența expediată de instanță și pentru a urmări evoluția procedurii judiciare în care este implicat. Această obligație de diligență se impune cu atât mai mult în situația în care persoana însăși a sesizat instanța de judecată prin depunerea unei contestații, cunoscând astfel că urmează să se desfășoare o procedură judiciară în cadrul căreia va fi necesară participarea sa sau, cel puțin, exercitarea drepturilor procesuale prin intermediul mijloacelor prevăzute de lege.

55. În acest context, Colegiul observă că recurenta nu a indicat instanței existența unor impedimente concrete care să o împiedice să participe la ședințele de judecată și nici nu a comunicat anumite intervale de timp sau date la care ar fi fost disponibilă pentru examinarea cauzei. Or, instanța de judecată nu poate fi ținută să stabilească data și ora ședințelor exclusiv în funcție de programul profesional al fiecărui participant la proces, în lipsa unor solicitări concrete și justificate din partea acestuia. O asemenea interpretare ar conduce la condiționarea desfășurării actului de justiție de disponibilitatea unilaterală a participanților, ceea ce nu corespunde principiului bunei administrări a justiției și obligației instanței de a asigura examinarea cauzelor într-un termen rezonabil.

56. Prin urmare, faptul că recurenta se afla la serviciu în intervalul în care a fost expediată sau urma să fie recepționată corespondența nu este suficient, în sine, pentru a concluziona că aceasta a fost lipsită de posibilitatea efectivă de a-și exercita drepturile procesuale.

57. În continuare, Colegiul reține că, din materialele cauzei, în special din citațiile anexate la dosar, rezultă că instanța de judecată a întreprins măsurile necesare pentru înștiințarea recurentei despre examinarea contestației, citațiile fiind expediate la adresa de domiciliu indicată chiar de aceasta în contestația depusă, și anume: mun. Orhei, str. Mihai Sadoveanu nr. 22, ap. 1. Astfel, instanța nu a utilizat o adresă stabilită în mod arbitrar și nici una străină de datele comunicate de participantul la proces, ci a expediat actele procedurale la adresa indicată de recurenta însăși, aceasta fiind cea care a furnizat instanței informațiile necesare pentru comunicarea actelor de procedură.

58. În aceste condiții, Colegiul apreciază că instanța de fond și-a îndeplinit obligația de a întreprinde demersurile necesare pentru citarea recurentei, iar faptul că aceasta nu a recepționat efectiv corespondența expediată nu poate conduce, în mod automat, la concluzia că procedura de citare a fost viciată, în special în lipsa unor circumstanțe care să demonstreze că necomunicarea actelor procedurale s-a datorat unei omisiuni a instanței.

59. Mai mult, odată ce a sesizat instanța de judecată cu o contestație împotriva actului de sancționare, recurenta trebuia să manifeste un interes rezonabil față de desfășurarea procedurii inițiate la cererea sa, inclusiv prin asigurarea posibilității de recepționare a corespondenței expediate la adresa comunicată. Exercitarea dreptului de a sesiza instanța presupune și asumarea unei conduite procesuale diligente, fără ca această obligație să poată fi interpretată ca o renunțare la garanțiile dreptului la apărare.

60. De asemenea, referitor la afirmația recurentei potrivit căreia instanța ar fi putut recurge la informarea telefonică sau la transmiterea unei telefonograme, Colegiul reține

că indicarea unui număr de telefon în cuprinsul contestației nu instituie, prin ea însăși, obligația instanței de a utiliza suplimentar această modalitate de comunicare, în condițiile în care citarea participanților la proces se realizează potrivit procedurii stabilite de Codul contravențional. Or, dreptul la un proces echitabil nu presupune obligația instanței de a recurge la toate modalitățile alternative de informare, ci de a utiliza mijloacele de comunicare prevăzute de lege și de a întreprinde măsuri rezonabile pentru asigurarea informării participanților. În speță, atât timp cât citațiile au fost expediate la adresa indicată de recurentă, simpla împrejurare că instanța nu a dublat această procedură printr-un apel telefonic nu este suficientă pentru a constata încălcarea dreptului la apărare.

61. Prin urmare, Colegiul constată că împrejurarea că recurenta nu a participat la ședința de judecată nu poate fi asimilată, în mod automat, unei încălcări a dreptului la apărare, fiind necesară verificarea respectării procedurii de citare și a posibilității efective de participare la proces. Or, în circumstanțele prezentei cauze, instanța de fond a expediat citațiile la adresa indicată de recurenta în contestație, iar aceasta nu a demonstrat existența unor împrejurări obiective, independente de voința sa, care să fi făcut imposibilă recepționarea corespondenței sau informarea sa despre desfășurarea procedurii. În consecință, Colegiul apreciază că argumentele recurentei privind pretinsa încălcare a dreptului la apărare și examinarea cauzei în lipsa sa nu sunt suficiente pentru a demonstra existența unei încălcări procedurale de natură să afecteze legalitatea hotărârii contestate.

62. *Cât privește critica recurentei referitoare la nemotivarea hotărârii contestate*, Colegiul reține că obligația instanței de a motiva actul judecătoresc, în sensul art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, constituie o garanție esențială împotriva arbitrariului judiciar și presupune expunerea, într-o manieră suficient de clară și coerentă, a considerentelor de fapt și de drept care au determinat adoptarea soluției. Motivarea trebuie să permită participanților la proces să înțeleagă raționamentul care a stat la baza hotărârii, să verifice dacă argumentele lor esențiale au fost examinate și să aprecieze oportunitatea exercitării căilor de atac.

63. În acest sens, Colegiul subliniază că obligația de motivare nu implică necesitatea unei analize detaliate și a unui răspuns distinct la fiecare argument, afirmație sau susținere formulată de participanții la proces. Întinderea obligației de motivare depinde de natura hotărârii, de specificul cauzei și de caracterul determinant al chestiunilor invocate. Cu toate acestea, instanța nu poate omite examinarea argumentelor care, prin natura și conținutul lor, sunt susceptibile să influențeze soluția asupra cauzei. Această abordare rezultă și din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv din cauza *Fomin c. Republicii Moldova*, în care Curtea a reiterat că instanțele trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile și să răspundă argumentelor esențiale ale părților, fără a fi însă obligate să ofere un răspuns detaliat fiecărui argument secundar.

64. Raportând aceste exigențe la circumstanțele prezentei cauze, Colegiul constată că hotărârea instanței de fond nu se rezumă la reproducerea dispozițiilor legale incidente sau la simpla enumerare a materialelor dosarului, ci cuprinde expunerea situației de fapt reținute, identificarea normei contravenționale aplicabile, indicarea mijloacelor de probă

examinate și prezentarea raționamentului în baza căruia instanța a ajuns la concluzia privind netemeinicia contestației.

65. Astfel, instanța de fond a indicat fapta imputată recurentei, respectiv neutilizarea centurii de siguranță în timpul deplasării automobilului de model „Renault Kadjar", cu numărul de înmatriculare *****, a făcut trimitere la prevederile pct. 11 lit. b) din Regulamentul circulației rutiere și ale art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, precum și la probele pe care le-a considerat relevante pentru stabilirea circumstanțelor cauzei, în special procesul-verbal cu privire la contravenție și planșele fotografice anexate. Prin urmare, din considerentele hotărârii este posibilă identificarea atât a situației de fapt reținute de instanță, cât și a temeiului juridic și probator care a determinat respingerea contestației, nefiind vorba despre o soluție exprimată în termeni pur formali, fără o justificare recognoscibilă.

66. Totodată, Colegiul reține că motivarea unei hotărâri judecătorești urmează a fi apreciată în ansamblul său, prin raportare la obiectul cauzei și la chestiunile care necesitau soluționare, iar nu prin izolarea anumitor formulări sau prin raportarea exclusivă la faptul că instanța nu a utilizat expresia ori argumentarea juridică preferată de una dintre părți. Or, împrejurarea că instanța de fond nu a preluat în mod literal toate susținerile recurentei și nu a oferit o explicație separată pentru fiecare dintre acestea nu demonstrează, prin ea însăși, încălcarea obligației de motivare. Esențial este ca din hotărâre să rezulte că instanța a examinat chestiunile determinante pentru soluționarea cauzei și că soluția adoptată are la bază un raționament judiciar inteligibil, verificabil și lipsit de arbitrariu.

67. *În ceea ce privește susținerea recurentei referitoare la neexaminarea argumentelor formulate prin contestație,* Colegiul observă că aceasta nu poate fi analizată în mod abstract, ci prin raportare la conținutul concret al criticilor invocate și la considerentele hotărârii contestate. Sub acest aspect, Colegiul constată că argumentele recurentei privind lipsa suportului probator al acuzației, identificarea persoanei care conducea automobilul și pretinsa neîntrunire a condițiilor răspunderii contravenționale au fost examinate prin prisma materialelor probatorii administrate, în special a planșelor fotografice, a datelor de identificare a vehiculului și a circumstanțelor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție. De asemenea, criticile referitoare la legalitatea actului de constatare au fost raportate la cerințele legale aplicabile întocmirii acestuia. În consecință, nu se poate susține că instanța de fond a ignorat în totalitate apărările recurentei sau că a pronunțat o soluție fără a examina obiectul contestației. Faptul că recurenta nu este de acord cu modul în care instanța a apreciat argumentele sale nu echivalează cu lipsa motivării hotărârii.

68. Colegiul consideră necesar să sublinieze că trebuie făcută distincție între insuficiența motivării unei hotărâri judecătorești și dezacordul participantului la proces cu soluția adoptată. Prima situație poate constitui o încălcare a exigențelor art. 6 § 1 din Convenție atunci când nu pot fi identificate motivele care au determinat instanța să adopte soluția respectivă ori când sunt omise argumente decisive. În schimb, simpla nemulțumire a părții față de interpretarea probelor, aplicarea normelor de drept sau concluziile instanței nu transformă automat hotărârea într-un act nemotivat. În speță,

recurenta nu evidențiază în ce măsură lipsa unui răspuns distinct la anumite susțineri a împiedicat înțelegerea raționamentului instanței sau exercitarea efectivă a căii de atac, criticile sale vizând, în esență, dezacordul cu concluziile instanței asupra circumstanțelor cauzei și cu aprecierea mijloacelor de probă.

69. În același timp, Colegiul reține că eventuala imperfecțiune a formulării unor considerente sau caracterul succint al anumitor explicații nu determină, în mod automat, nelegalitatea hotărârii, dacă, din examinarea acesteia în ansamblu, pot fi identificate motivele esențiale care au stat la baza soluției și dacă acestea pot fi supuse unui control judiciar efectiv în calea de atac exercitată. Prin urmare, în circumstanțele cauzei, Colegiul nu constată că motivarea instanței de fond ar fi atât de lacunară încât să împiedice înțelegerea raționamentului judiciar sau verificarea legalității și temeiniciei soluției pronunțate.

70. În aceste condiții, Colegiul penal apreciază că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, iar argumentele invocate în recurs reprezintă, în esență, o reiterare a apărărilor formulate în fața primei instanțe, fără a demonstra existența unor erori de fapt sau de drept care să impună casarea acesteia.

71. Colegiul conchide că, argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-3128/2022 din 08 iulie 2022.

72. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul persoanei în privința căruia a fost pornită cauza contravențională Plămădeală Tamara declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-3128/2022 din 08 iulie 2022 și menține această hotărâre fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul Băbălău Denis

Judecătorii Schibin Vladislav

Buzu Elisaveta